

СОЦІАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

*Стегней М.І., д.е.н, професор,
Мукачівський державний університет
Работін Ю.А., старший викладач,
Одеська національна академія харчових технологій
Архангельська А.-М.І.
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

На шляху до інтеграції у європейське співтовариство для України існує першочергове завдання забезпечення відповідності соціальним стандартам ЄС. Треба чітко усвідомити пріоритети соціального розвитку на принципах справедливості, доступності та сталого розвитку. Важливим завданням є формування результативної системи соціального захисту, розвиток людського капіталу, підвищення рівня життя населення у поєднанні з розвитком підприємництва, малого й середнього бізнесу.

Варто зазначити, що кожна країна ЄС йшла до союзу своїм власним шляхом, накопичила певний соціальний досвід та сформувала економічний потенціал, що певним чином визначає певні особливості соціальної політики. Країни ЄС використовують різні моделі соціального розвитку, що визначають роль держави у регулюванні соціальних процесів, рівень соціального навантаження на бізнес, джерела, умови й напрямки соціальних виплат та рівень соціального захисту загалом.

Разом з цим, запровадження вільного ринку та Шенгенської зони на території більшості країн ЄС засвідчили неможливість подальшого економічного розвитку без розроблення спільних засад соціальної політики та політики у сфері зайнятості в малому та середньому бізнесі.

Протиріччя, що пов'язані з різним рівнем економічного, інноваційного та виробничого потенціалу і їх впливу на рівень соціального розвитку й соціального забезпечення в окремих країнах послаблюють Європейських союз як єдиного гравця на світовому рівні.

Саме тому, з метою посилення єдиної Європи розробляються різноманітні програми та формується єдина концепція соціального розвитку, що спрямована на зниження бідності населення, стабільного соціального захисту та підвищення зайнятості як важливої передумови підвищення економічних стандартів.

Основною метою соціальної політики на рівні ЄС є конвергенція соціальних стандартів.

У зв'язку з цим, найбільшу питому вагу у структурі витрат бюджету ЄС займають витрати на ефективний та всеохоплюючий розвиток. Ключовими напрямками фінансування ефективного та всеохоплюючого розвитку є зростання кількості робочих місць та територіальна, економічна і соціальна єдність.

До основних причин соціальної нерівності та проблем, що спричиняють бідність, експертами Єврокомісії віднесено [1]:

1. Високий рівень безробіття та неефективний перерозподіл доходів і соціальних пільг (найбільш відчутні ці чинники у Болгарії, Греції, Естонії Литві, Латвії та на Кіпрі);

2. Науково-технічний прогрес, що не зважаючи на його позитивну роль в економічному зростанні, чинить значний негативний вплив на збільшення майнової нерівності серед зайнятих громадян. Зокрема, спостерігається стрімке зростання заробітних плат у наукоємних секторах економіки (ІТ, електроніка, комунікації) на фоні зниження заробітних плат у виробничих секторах за рахунок заміщення робочих місць автоматизованим обладнанням та у сільському господарстві;

3. Глобалізаційні процеси, що зумовили переміщення частини виробництва у країни з дешевою робочою силою та приплив трудових мігрантів;

4. Зростання чисельності само-зайнятих осіб, що знижують рівень соціальної ефективності праці та характеризуються нерівномірністю отримання доходів;

5. Інші процеси, серед яких значна роль в останні роки належить значному притоку мігрантів, що потребують соціалізації та мають доходи на рівні соціального мінімуму.

В результаті підписання угоди з ЄС, Україна отримала певні зобов'язання, серед яких: «покращення якості людського життя; збільшення кількості та покращення якості робочих місць з гідними умовами праці; сприяння розвитку соціальної та юридичної справедливості у контексті реформування ринку праці; сприяння створенню на ринку праці таких умов, які б поєднували гнучкість та захищеність; скорочення бідності та посилення соціальної єдності тощо» [2].

Виконання цих зобов'язань можливе в контексті розвитку підприємництва, адже перспективи соціально-економічного зростання тісно корелюють із рівнем ефективності розвитку малого та середнього бізнесу, а потреба соціально-економічного зростання розкривається в необхідності задоволення потреб людини та характеризується ступенем їх забезпечення, в тому числі забезпечення працевлаштування.

Література:

1. European semester thematic factsheet addressing inequalities/European commission, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/european-semester_thematic-factsheet_addressing-inequalities_en_0.pdf. – Заголовок з екрану.

2. Угода про асоціацію України з Європейським союзом. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011. – Заголовок з екрану.